nieuws

Metaforum belicht "onvolmaakte waarheid" achter voeding

nieuws

Metaforum, de interdisciplinaire denktank van de KU Leuven die sinds 2008 maatschappelijke hete hangijzers onder de loep neemt, heeft een uitgebreide visietekst klaar over voedselproductie en voedselzekerheid. De ondertitel luidt ‘de onvolmaakte waarheid’ en is een gebalde afspiegeling van het genuanceerde eindresultaat. Coördinator en professor Wannes Keulemans lichtte in het gezelschap van zijn werkgroep-collega’s, Boerenbond-woordvoerder Anne-Marie Vangeenberghe en professor Martin van Ittersum (Wageningen Universiteit) de drie grote uitdagingen voor de huidige eeuw toe: de schaarste van natuurlijke hulpbronnen, de te hoge milieu-impact van de huidige voedselproductie en de toegang tot voedsel voor de groeiende wereldbevolking.

2 OKTOBER 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:23

Lees meer over:
landbouw algemeen
natuur
milieu
wereld

Metaforum, de interdisciplinaire denktank van de KU Leuven die sinds 2008 maatschappelijke hete hangijzers onder de loep neemt, heeft een uitgebreide visietekst klaar over voedselproductie en voedselzekerheid. De ondertitel luidt ‘de onvolmaakte waarheid’ en is een gebalde afspiegeling van het genuanceerde eindresultaat. Coördinator en professor Wannes Keulemans lichtte in het gezelschap van zijn werkgroep-collega’s, Boerenbond-woordvoerder Anne-Marie Vangeenberghe en professor Martin van Ittersum (Wageningen Universiteit) de drie grote uitdagingen voor de huidige eeuw toe: de schaarste van natuurlijke hulpbronnen, de te hoge milieu-impact van de huidige voedselproductie en de toegang tot voedsel voor de groeiende wereldbevolking.

Zoals het een echte wetenschapper betaamt begon professor en coördinator van de Metaforum-werkgroep Wannes Keulemans met een kanttekening over het gebrek aan goede cijfers of de soms tegenstrijdige cijfers waarmee de schrijvers van de visietekst werden geconfronteerd. De interdisciplinaire werkgroep buigt zich al sinds 2008 over maatschappelijk relevante thema's en kanaliseert haar ideeën telkens via een uitgebreide visietekst die de krijtlijnen van het debat beschrijft.
In een lijvig werkstuk komen een hele resem aspecten van het voedselvraagstuk aan bod. Voedselzekerheid betekent toegang tot voldoende, veilig en voedzaam voedsel, en ondanks de huidige voedseloverschotten is honger nog steeds een realiteit in heel wat derde wereldlanden. Honger is een probleem van armoede, zo luidt één van de vaststellingen van het Metaforum, en het is frappant dat het uitgerekend boeren zijn die vaak in dat schuitje belanden.
Is het mogelijk om voedsel te produceren voor 10 miljard mensen? Waarschijnlijk wel, maar dan zal het wereldwijde landbouwareaal een grotere productie moeten genereren. Vooral in de derde wereld is er nog heel wat productiemarge, zo toonde professor van Ittersum aan. Eén van de cruciale vragen daarbij is of we in de toekomst moeten inzetten op land sparing of land sharing. Het eerste model gaat uit van een groter aandeel voor intensieve landbouw ten koste van extensieve landbouwmodellen, maar met een hoog rendement per hectare als gevolg en ruimtebesparing als bonus. Land sharing gaat uit van een groot aandeel voor extensieve landbouw, met als consequentie dat er minder plaats is voor intensieve landbouw, maar ook voor natuur.
"Gescheiden waar mogelijk, verweven waar moet", zo verwoordde Anne-Marie Vangeenberghe het Boerenbond-standpunt. Ook van Ittersum gelooft dat land sparing wereldwijd het mainstream-model zou moeten zijn, al voegde hij er wel aan toe dat land sharing in de buurt van waardevolle natuurgebieden misschien wel een duurzame oplossing kan zijn. Lieve Vercauteren, directeur van BioForum, gelooft dan weer dat een verweven model zowel in natuurgebied als in landbouwgebied voor een duurzame meerwaarde kan zorgen. Vanuit de Metaforum-werkgroep lijkt de voorkeur dan weer uit te gaan naar land sparing, maar wel op twee voorwaarden: enkel als er natuur bijkomt en de landbouwsector zijn negatieve effecten op het milieu inperkt.
Om de landbouwsector meer te responsabiliseren over die milieu-impact wordt in de werkgroep een ballonnetje opgelaten rond de invoering van een CO2-taks. "Goed, maar enkel als die voor iedereen geldt en het gelijk speelveld als vertrekpunt wordt gehanteerd, zodat er geen concurrentienadeel ontstaat", repliceerde Vangeenberghe. "En waarom steeds landbouw viseren? Pas het principe ook toe op andere sectoren." Bovendien is CO2 niet de enige boosdoener, zo klonk het nog. Volgens Keulemans zou het door een gebrek aan betrouwbaar cijfermateriaal echter overhaast zijn om vandaag al werk te maken van zo'n taks.
De visietekst wordt afgesloten door een reeks aanbevelingen waar het expertenpanel zijn ideeën concreet maakt. Elk beleid moet uitgaan van voedselzekerheid en maximale duurzaamheid is zo'n aanbeveling. Voedsel is immers een basisrecht, en dus meer dan zomaar een economisch product. Vanuit de vaststelling dat soorten de afgelopen 400 jaar 130 keer sneller uitstierven dan normaal, is ook een goed biodiversiteitsbeleid een absolute vereiste. Landbouw speelt daar willens nillens een hoofdrol in. Omdat intensieve landbouw en biodiversiteitsbehoud ruimtelijk onverenigbaar zijn, wordt in dit kader andermaal gepleit voor een land sparing-scenario.
Ook van een geïntegreerd voedselbeleid moet werk worden gemaakt, zo staat te lezen in de visietekst. Het afstemmen van het productiebeleid op een gezond voedselconsumptiebeleid zou daarbij een eerste belangrijke stap zijn. Een sensibiliserend beleid kan bijvoorbeeld leiden tot een hogere consumptie van lokaal geproduceerde voedingsmiddelen die thuishoren in een gezond dieet. Zo'n beleid hoort uiteraard ook steeds te vertrekken van goede cijfers en goede communicatie. En dat beleid moet tenslotte een lange termijnvisie ontwikkelen die lokale beslissingen in een ruimere context bekijkt. Want Vlaanderen is geen eiland: wat we hier eten heeft onvermijdelijk globale repercussies.
Lees de visietekst hier.

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada